KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS 2026 METŲ ATASKAITA

Parengė:

Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos specialistė Monika Steponkienė

Turinys

ĮVADAS.....1

I SKYRIUS. KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ DEMOGRAFINIAI, SOCIOEKONOMINIAI, MIRTINGUMO IR LIGOTUMO POKYČIAI.....2

1.1. Gyventojų demografinė padėtis.....2

1.2. Gyventojų socioekonominiai veiksniai.....4

1.3. Gyventojų mirtingumo rodikliai.....4

1.4. Gyventojų ligotumo rodikliai.....5

II SKYRIUS. BENDROJI DALIS.....7

2.1. Savivaldybės gyventojų sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis.....7

III SKYRIUS. SPECIALIOJI DALIS.....12

3.1. Savivaldybės prioritetinių problemų analizė.....12

3.2. Apsilankymų pas gydytojus skaičius 1 gyventojui.....12

3.3. Prevencinių programų vykdymo rodikliai: krūties, gimdos kaklelio, storosios žarnos vėžio prevencinės programos, širdies ir kraujagyslių ligų prevencinė programa.....15

3.4. 2 metų amžiaus vaikų skiepijimo apimtys nuo tymų, epideminio parotito, raudonukės (proc.).....18

IV SKYRIUS. SAVIVALDYBĖS GYVENSENOS STEBĖSENOS RODIKLIAI.....21

APIBENDRINANČIOS IŠVADOS.....23

REKOMENDACIJOS.....24

ĮVADAS

Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas – nuolat rinkti, analizuoti visuomenės sveikatą apibūdinančius rodiklius bei tinkamai informuoti savivaldybės politikus, siekiant efektyvaus valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) bei savarankiškų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo savivaldybės teritorijoje. Visuomenės sveikatos stebėsena Klaipėdos rajono savivaldybėje vykdoma remiantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“. Pagal įsakymo 8.2 punktą, savivaldybių visuomenės sveikatos biurai kasmet rengia savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos projektą. Ataskaitoje pateikiami rodikliai atspindi kaip įgyvendinami Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategijos (toliau – Strategija), patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. birželio d. 26 sprendimu Nr. XII-964 „Dėl Lietuvos sveikatos 2014 –2025 m. strategijos patvirtinimo“, numatyti tikslai ir uždaviniai.

Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2026 m. ataskaitos tikslas yra pateikti pagrindinius Klaipėdos rajono gyventojų sveikatą atspindinčius rodiklius, jų dinamiką ir jų pagrindu pateikti rekomendacijas bei prioritetines kryptis Klaipėdos rajono plėtros plano siekiniams, strateginio veiklos plano priemonėms. Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitoje pateikti 2026 m. nuolatinių gyventojų skaičiai, 2025 m. demografinę, socioekonominę ir visuomenės sveikatos būklę (sveikatos, mirtingumo ir kiti rodikliai) atspindintys rodikliai savivaldybėje.

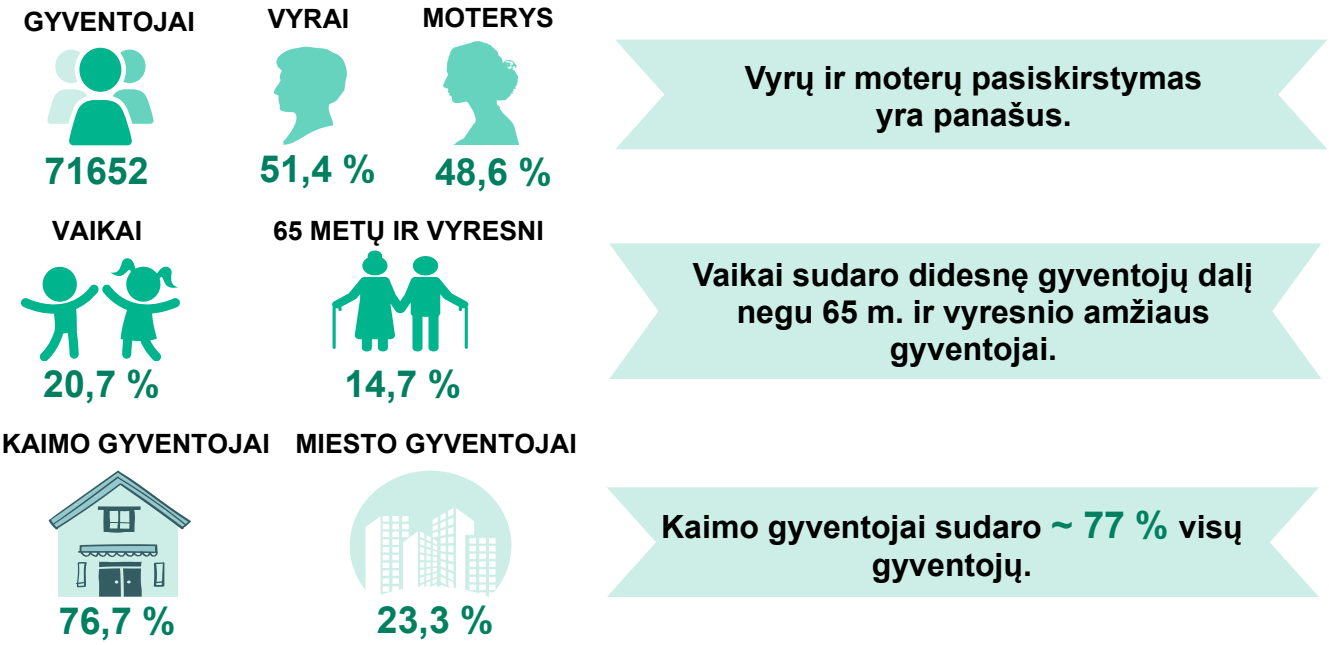
Ataskaita parengta naudojantis viešai prieinamais sveikatos statistikos duomenų šaltiniais:

1. Valstybės duomenų agentūros rodiklių duomenų baze;
2. Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registru;
3. Visuomenes sveikatos stebėsenos informacine sistema;
4. Traumų ir nelaimingų atsitikimų stebėsenos informacine sistema (IS).

I SKYRIUS
KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ DEMOGRAFINIAI, SOCIOEKONOMINIAI, MIRTINGUMO IR LIGOTUMO POKYČIAI

1.1. Gyventojų demografinė padėtis

NUOLATINIŲ GYVENTOJŲ SKAIČIUS KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖJE 2026 METŲ PRADŽIOJE

2026 metų pradžioje Klaipėdos rajono savivaldybėje gyvenamąją vietą buvo deklaravę 71 652 gyventojai.

Palyginti su 2025 m. pradžios duomenimis, 2026 m. pradžioje gyventojų skaičius padidėjo 2396 asmenimis.

Klaipėdos rajono savivaldybės nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje pagal lytį, gyvenamąją vietą, amžiaus grupes

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Pagal lytį											
Moterys	27293	27701	28083	28904	29442	29388	30426	32432	33198	33847	34858
Vyrai	26166	26934	28048	29535	30682	27576	28993	31558	34061	35409	36794
Pagal gyvenamąją vietą											
Miestas	16109	15658	15128	15704	15624	16310	16305	16945	16731	16634	16692
Kaimas	37350	38977	41003	42735	44500	40654	43114	47045	50528	52622	54960
Pagal amžiaus grupes											
0–17 m.	10965	11092	11230	11558	11801	11951	12587	13925	14206	14377	14828
14–29 m.	10772	10722	10609	10862	10998	10287	10450	10959	11391	11578	11691
18–44 m.	18434	18990	19321	20082	20788	20338	21460	23576	25435	26446	27305
45–64 m.	14351	14509	15085	15637	15962	16358	16843	17472	18133	18444	19000
65 + m.	8145	8325	8541	8808	9028	8317	8529	9017	9485	9989	10519
Iš viso	**53 459**	**54635**	**56131**	**58439**	**60124**	**56964**	**59419**	**63990**	**67259**	**69256**	**71652**

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra, Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro skaičiavimai.

Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų skaičiaus didėjimą lemia teigiama neto vidaus ir tarptautinė migracija – daugiau imigruojančiųjų nei emigruojančiųjų iš šalies, daugiau atvykstančiųjų gyventi į Klaipėdos rajono savivaldybę nei išvykstančiųjų į kitas savivaldybes.

NATŪRALI KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ KAITA 2025 METAIS

GIMUSIEJI 565

MIRUSIEJI 642

Nuo 2024 m. stebima neigiama natūrali gyventojų kaita – daugiau mirusiųjų nei gimusiųjų.

NETO VIDAUS IR TARPTAUTINĖ MIGRACIJA KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖJE 2025 METAIS

Neto vidaus migracija

ATVYKUSIEJI 5167

IŠVYKUSIEJI 3419

Neto tarptautinė migracija

IMIGRANTAI 1679

EMIGRANTAI 955

Klaipėdos rajono savivaldybė pagal gyventojų vidutinę tikėtiną gyvenimo trukmę patenka į Lietuvos vidurkį.

Nuo 2024 m. skirtumas tarp Klaipėdos rajono savivaldybės vyrų ir moterų vidutinės tikėtinos gyvenimo trukmės yra apie 8 metai – ***moterys gyvena ilgiau nei vyrai***. Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų vidutinės tikėtinos gyvenimo trukmės rodiklio tendencija yra nekintanti.

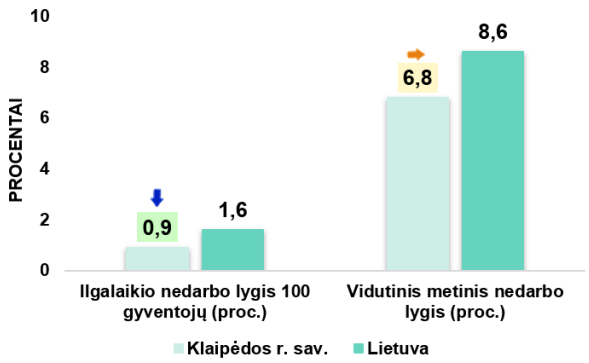
GYVENTOJŲ VIDUTINĖ TIKĖTINA GYVENIMO TRUKMĖ 2025 METAIS

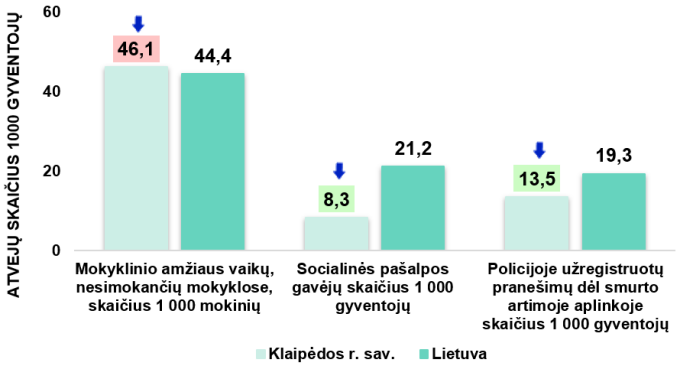
	KLAIPĖDOS R. SAV.	LIETUVA
GYVENTOJAI	78,8 m.	77,9 m.
VYRAI	74,9 m.	73,4 m.
MOTERYS	82,9 m.	82,1 m.

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra, Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro skaičiavimai.

1.2. Gyventojų socioekonominiai veiksniai

Pagal pateiktus socioekonominius rodiklius Klaipėdos rajono savivaldybė yra geresnėje situacijoje negu Lietuvos vidurkis arba patenka į Lietuvos vidurkį, išskyrus pagal mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičių 1000 mokinių – rodiklis prastesnis už Lietuvos vidurkį.

Savivaldybės 2025 m. rodiklio palyginimas su Lietuvos reikšme: Geriau Blogiau Panašiai

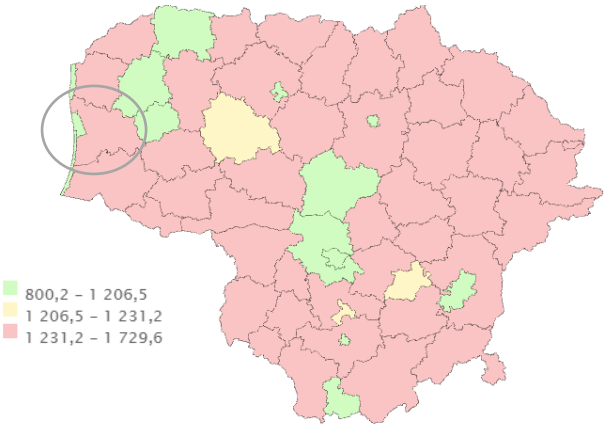
Tendencija: Nekinta Didėja Mažėja

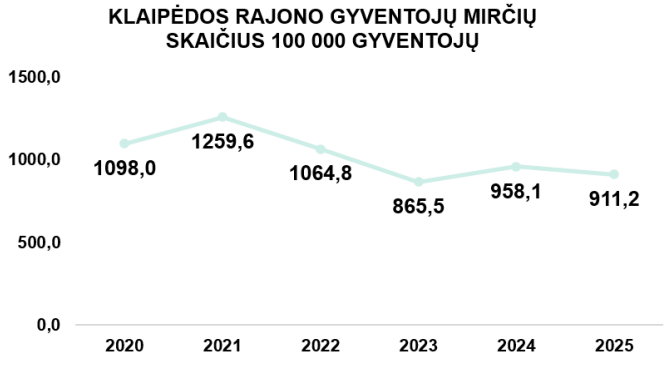
1.3. Gyventojų mirtingumo rodikliai

Klaipėdos rajono savivaldybė pagal gyventojų standartizuotą mirtingumą 100 000 gyventojų yra prastesnėje situacijoje nei Lietuvos vidurkis.

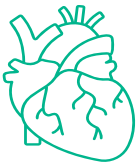
Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų mirtingumo rodiklio tendencija yra mažėjanti.

STANDARTIZUOTAS MIRTINGUMAS 100 000 GYVENTOJŲ PAGAL SAVIVALDYBES 2025 METAIS

Savivaldybės 2025 m. rodiklio palyginimas su Lietuvos reikšme: Geriau Blogiau Panašiai

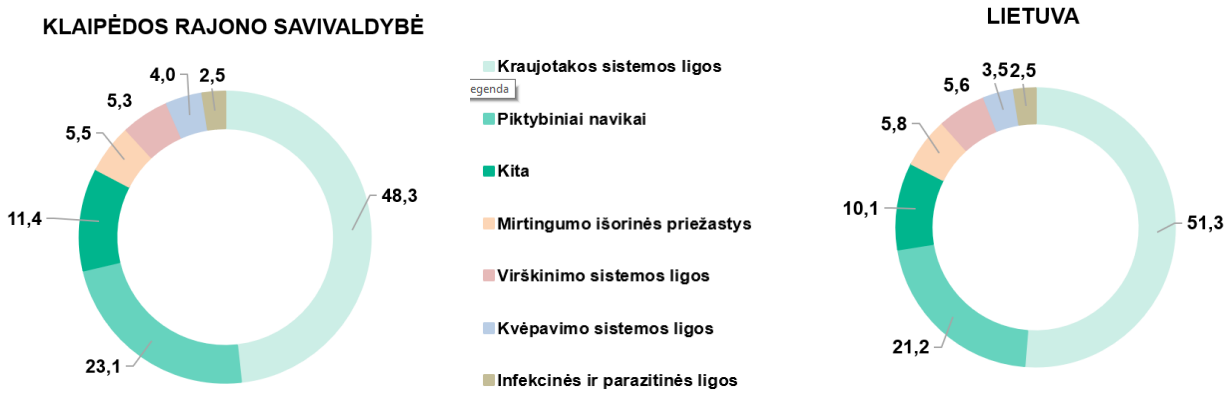
Pirmoje vietoje mirtingumo struktūroje yra mirtys nuo kraujotakos sistemos ligų.

Šaltiniai: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema, Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras, Higienos institutas.

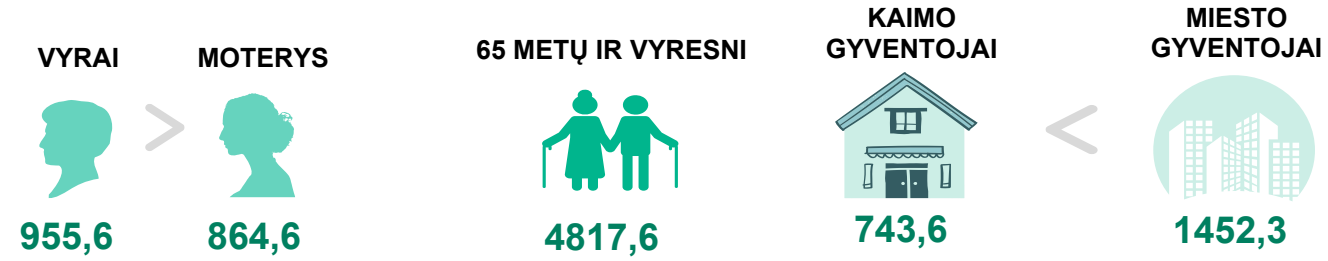
2025 m. Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų mirtys nuo kraujotakos sistemos ligų sudarė 48,3 proc. visų Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų mirčių, Lietuvoje – 51,3 proc**.** Antroje vietoje mirčių struktūroje yra mirtys nuo piktybinių navikų, trečioje vietoje – mirtys nuo išorinių priežasčių.

Nuo 2020 m. Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų mažėja. Per vienerius metus sumažėjo mirtingumas nuo išorinių mirties priežasčių ir virškinimo sistemos ligų, tačiau mirtingumas padidėjo nuo kvėpavimo sistemos ligų – daugiau mirties atvejų dėl pneumonijos. Nuo 2023 m. didėja gyventojų mirtingumas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų – mirties atvejai dėl demencijos.

PAGRINDINĖS GYVENTOJŲ MIRTIES PRIEŽASTYS 2025 METAIS (PROC.)

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ MIRTINGUMAS 100 000 GYVENTOJŲ PAGAL LYTĮ, GYVENAMĄJĄ VIETĄ IR AMŽIAUS GRUPES 2025 METAIS

Vyrų mirtingumas didesnis nei moterų.

Didžiausias mirtingumas 65 + m.

Miesto gyventojų mirtingumas didesnis nei kaimo gyventojų.

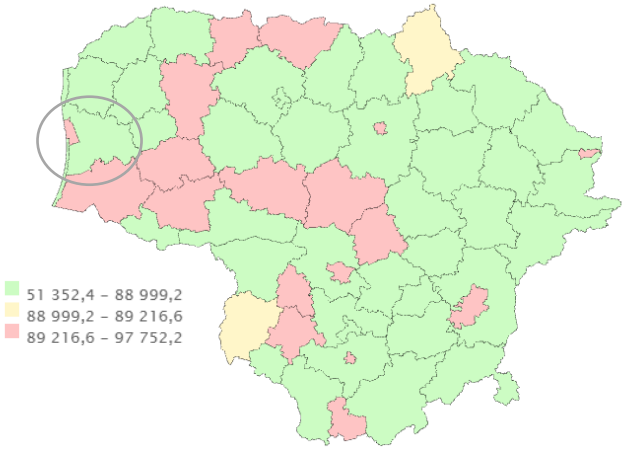
1.4. Gyventojų ligotumo rodikliai

Klaipėdos rajono savivaldybė užima 2-ą vietą tarp Lietuvos savivaldybių pagal mažiausia ligotumą.

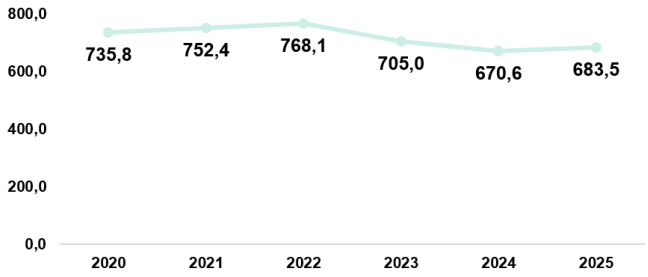
Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų ligotumo rodiklio tendencija yra mažėjanti.

Šaltiniai: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema, Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras, Higienos institutas, Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinė sistema (PSDF IS), Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro skaičiavimai.

STANDARTIZUOTAS LIGOTUMAS 100 000 GYVENTOJŲ PAGAL SAVIVALDYBES 2025 METAIS

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS SERGANČIŲ ASMENŲ SKAIČIUS 1 000 GYVENTOJŲ (A00-T98, U04-Y98)

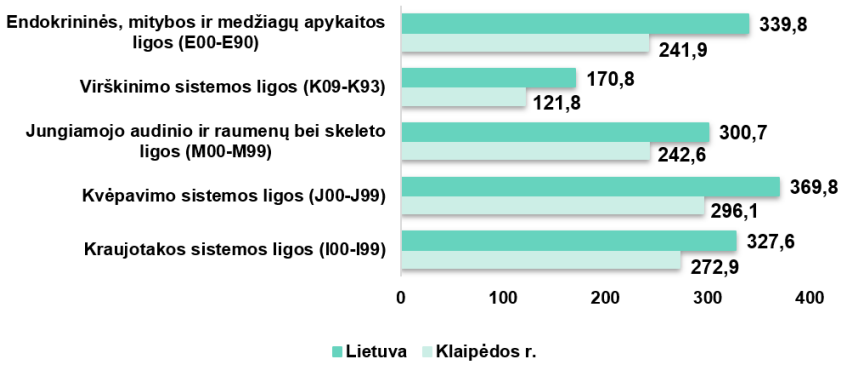
Savivaldybės 2025 m. rodiklio palyginimas su Lietuvos reikšme: Geriau Blogiau Panašiai

Daugiausia Klaipėdos rajono gyventojai serga kvėpavimo sistemos ligomis.

Klaipėdos rajono gyventojų ligotumas pagal labiausiai paplitusias ligų grupes yra mažesnis negu Lietuvos vidurkis.

Nuo 2020 m. gyventojų ligotumas endokrininėmis, mitybos ir medžiagų apykaitos ligomis didėja.

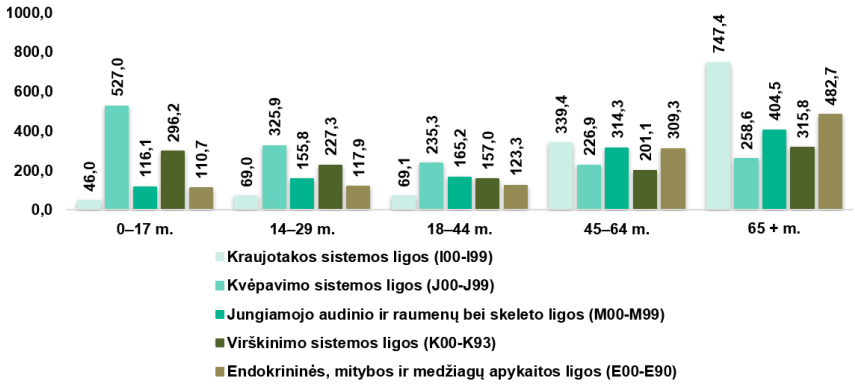
STANDARTIZUOTAS LIGOTUMAS 1 000 GYVENTOJŲ PAGAL PAGRINDINES LIGŲ GRUPES 2025 METAIS

Vaikų ir jaunimo amžiaus grupėse daugiausiai sergama kvėpavimo sistemos ligomis.

Nuo 45 m. ir vyresnio amžiaus asmenų grupėse – kraujotakos sistemos ligomis.

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS SERGANČIŲ ASMENŲ SKAIČIUS 1 000 GYENTOJŲ PAGAL AMŽIAUS GRUPES IR PAGRINDINES LIGŲ GRUPES 2025 METAIS

Šaltiniai: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema, Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinė sistema.

II SKYRIUS
BENDROJI DALIS

2.1. Savivaldybės gyventojų sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis

Strategijoje iškeltų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo savivaldybėse stebėsenai parengtas baigtinis pagrindinių rodiklių sąrašas, apibūdinantis strategijos siekinius. Rodikliai pateikti ***2025 metų Klaipėdos r. sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilyje.***

2025 metų Klaipėdos r. sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilio lentelės stulpelių pavadinimų paaiškinimai:

savivaldybės reikšmės:

1) tendencija – skaičiuojama pastariesiems penkeriems metams nuo analizuojamų metų;

Nekinta Didėja Mažėja

2) rodiklis – savivaldybės rodiklio reikšmė 2025 m.;
3) kiekis – savivaldybės atvejų skaičius 2025 m.;
4) 3 metų vidurkis – savivaldybės 3 metų rodiklio reikšmės vidurkis;
5) santykis – savivaldybės 2025 m. rodiklio reikšmės santykis su Lietuvos 2025 m. rodiklio vidurkio reikšme;

Lietuvos reikšmės:

1) rodiklis – Lietuvos rodiklio reikšmė 2025 m.
2) blogiausia – blogiausia savivaldybės rodiklio reikšmė Lietuvoje 2025 m.;
3) sritis – savivaldybės 2025 m. rodiklio reikšmė lyginama su Lietuvos 2025 m. rodiklio reikšmės pasikliautinuoju intervalu:

- jei savivaldybės reikšmė patenka į Lietuvos pasikliautinų intervalų ribą, spalvinama geltonai;
- jei savivaldybės reikšmė yra geresnė už Lietuvos pasikliautinų intervalų ribą, spalvinama žalia spalva;
- jei savivaldybės reikšmė yra blogesnė už Lietuvos pasikliautinų intervalų ribą, spalvinama raudona spalva;

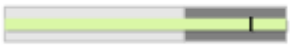
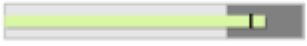
4) geriausia – geriausia savivaldybės rodiklio reikšmė Lietuvoje 2025 m.

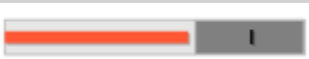
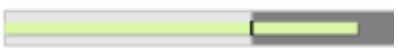
Sutrumpinimų paaiškinimai:

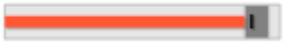
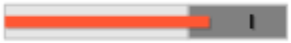
SMR – standartizuotas mirtingumas.

2025 METŲ KLAIPĖDOS RAJONO SVEIKATOS IR SU SVEIKATA SUSIJUSIŲ RODIKLIŲ PROFILIS

Rodiklio pavadinimas	Savivaldybės reikšmės					Lietuvos reikšmės			
	Tendencija	Rodiklis	Kiekis	3 metų vidurkis	Santykis	Rodiklis	Blogiausia	Sritis	Geriausia
Strateginis tikslas									
Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė	→	78,8	79	78,5	1,01	77,9	71,4		83,8
Išvengiamas mirtingumas pagal jungtinį EBPO ir Eurostato sąrašą (proc.)	↑	67,9	205	71,7	0,89	76,3	93,8		67,9
1 tikslas – sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį:									
1.1. sumažinti skurdo lygį ir nedarbą;									
Savižudybių skaičius (X60-X84) 100 000 gyventojų	↓	12,8	9	14,2	0,71	18,1	71,3		0,0
SMR nuo tyčinio savęs žalojimo (X60-X84) 100 000 gyventojų	↓	14,4	9	14,9	0,83	17,3	72,0		0,0
Bandymų žudytis skaičius (X60–X64, X66–X84) 100 000 gyventojų	↓	9,9	7	18,6	0,25	39,5	84,8		6,7
Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 moksleivių	↓	46,1	348	49,9	1,04	44,4	170,1		22,1
Socialinę pašalpą gaunančių šeimų skaičius 1 000 gyventojų	↓	5,3	370	5,4	0,40	13,4	43,0		0,7
Ilgalaikio nedarbo lygis, darbo jėgos (proc.)	↓	0,9	412	0,6	0,56	1,6	3,8		0,3
Gyventojų skaičiaus pokytis 1000 gyventojų	↓	34,0	2395	37,5	-30,91	-1,1	-34,9		34,0
1.2. sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu.									
Mirtingumas nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyventojų	↓	49,7	35	56,3	0,66	75,7	186,1		33.8
SMR nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.	↓	56,5	35	64,2	0,79	71,5	168,1		30.0
Policijoje užregistruotų pranešimų dėl smurto artimoje aplinkoje skaičius 1 000 gyventojų	↓	13,5	949	14,2	0,70	19,3	37,2		5,1
Sergamumas tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyventojų	↑	21,3	15	22,0	1,14	18,7	109,0		0,0
Sergamumas tuberkulioze (+ recidyvai) (A15-A19) 100 000 gyventojų	↑	22,7	16	23,0	1,07	21,3	109,0		0,0
2 tikslas – sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką:									
2.1. kurti saugias darbo ir sveikas buities sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą;									
Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, skaičius 10 000 gyventojų	↓	0,4	2	0,8	0,44	0,9	3,1		0,0

Rodiklio pavadinimas	Savivaldybės reikšmės					Lietuvos reikšmės			
	Tendencija	Rodiklis	Kiekis	3 metų vidurkis	Santykis	Rodiklis	Blogiausia	Sritis	Geriausia
Traumų dėl nukritimų (W00–W19) 65+ m. amžiaus grupėje skaičius 10 000 gyventojų	↓	109,2	112	112,2	0,81	135,0	189,6		77,6
Asmenų, pirmą kartą nustatytas sumažėjęs dalyvumo lygis, skaičius 10 000 gyventojų	→	60,9	280	54,2	0,86	70,8	128,2		49,7
Sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis (A00–A09) 10 000 gyventojų	↑	169,3	1193	118,6	0,99	170,7	301,0		4,6
2.2. kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį;									
Mirtingumas nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyventojų	↑	0,0	0	2,9	0.00	3,6	28,9		0,0
SMR nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyventojų	↑	0,0	0	3,3	0,00	3,4	38,1		0,0
Mirtingumas nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyventojų	↓	14,2	10	12,2	0,98	14,5	52,4		0,0
SMR nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyventojų	↓	16,2	10	16,2	1,19	13,6	33,8		0,0
2.3. mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių;									
Mirtingumas transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyventojų	↓	2,8	2	3,9	0,53	5,3	44,3		0,0
SMR transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyventojų	↓	3,2	2	4,1	0,64	5,0	37,3		0,0
Pėsčiųjų mirtingumas nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyventojų	↓	0,0	0	1,0	0,00	1,2	15,1		0,0
Traumų dėl transporto įvykių (V00-V99) skaičius 10 000 gyventojų	↓	3,8	27	4,0	0,68	5,6	10,1		0,0
2.4. mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą.									
Oro teršalų (KD2,5 ir / arba 10 ir / arba azoto dioksido) vidutinė metinė koncentracija savivaldybėje (µg/m³)	Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2026 m. gegužės mėn. 28 d. sprendimu Nr. T11-171 pradėta vykdyti patvirtinta Klaipėdos rajono savivaldybės aplinkos monitoringo 2026–2030 metų programa ir numatyta stebėti oro taršos rodiklius. 2025 m. duomenų nėra, nes aplinkos oro kokybės tyrimai nebuvo vykdomi.								
3 tikslas – formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą:									
3.1. sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą;									
Mirtingumas nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyventojų	↑	2,8	2	2,4	0,76	3,7	20,8		0,0
SMR nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyventojų	↑	2,5	2	2,2	0,69	3,6	24,4		0,0

Rodiklio pavadinimas	Savivaldybės reikšmės					Lietuvos reikšmės			
	Tendencija	Rodiklis	Kiekis	3 metų vidurkis	Santykis	Rodiklis	Blogiausia	Sritis	Geriausia
Mirtingumas nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyventojų	→	5,7	4	8,8	0,24	23,3	107,1		0,0
SMR nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyventojų	→	6,2	4	9,2	0,29	21,7	91,0		0,0
Nusikalstamos veikos, susijusios su narkotikais 100 000 gyventojų	↑	49,7	35	50,4	0,51	96,8	466,2		14,2
Gyventojų skaičius, tenkantis 1 tabako licencijai	↑	297,3	237 licencijos	289,4	1,49	199,9	77,6		697,2
Gyventojų skaičius, tenkantis 1 alkoholio licencijai	→	228,0	309 licencijos	222,3	1,23	185,8	43,8		417,2
Vaikų (0–17 m.), apsinuodijusių narkotinėmis medžiagomis, skaičius 10 000 vaikų	→	0,0	0	0,7	0,00	3,5	55,4		0,0
3.2. skatinti sveikos mitybos įpročius.									
Kūdikių, žindytų išimtinai krūtimi iki 6 mėn. amžiaus, dalis (proc.)	→	36,2	68	37,1	1,01	34,3	0,0	***Žalia zona.*** *Savivaldybės rodiklio 2020 – 2025 m. duomenys neįtraukti į Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinę sistemą.*	76,7
4 tikslas – užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius:									
4.1. užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais;									
Išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1 000 gyventojų	→	15,5	1085	18,3	0,79	19,5	40,8		8,7
Išvengiamų hospitalizacijų dėl cukrinio diabeto skaičius 18+ m. 1 000 gyventojų	↓	1,5	85	1,7	0,83	1,8	3,7		0,9
4.2. plėtoti sveikatos infrastuktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą;									
Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius	↓	2,7	131	2,9	1,59	1,7	1,2	***Žalia zona.*** *Savivaldybės rodiklio 2020 – 2025 m. duomenys neįtraukti į Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinę sistemą.*	3,6
Šeimos gydytojų skaičius 10 000 gyventojų	→	3,7	26	3,2	0,46	7,9	2,9	***Raudona zona.*** *Savivaldybės rodiklio 2020 – 2025 m. duomenys neįtraukti į Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinę sistemą.*	12,2
Apsilankymų pas gydytojus skaičius 1 gyventojui	→	6,8	476408	6,7	0,71	9,6	4,8		12,1
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) (visi) 100 000 gyventojų	↑	7,1	5	4,4	2,03	3,5	14,5		0,0
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyventojų	↑	5,7	4	3,9	2,19	2,6	14,5		0,0
Sergamumas ŽIV ir jo sukeltomis ligomis 10 000 gyventojų	→	0,0	0	0,3	0,00	0,6	1,4		0,0
4.3. pagerinti motinos ir vaiko sveikatą;									
Kūdikių mirtingumas 1000 gyvų gimusių	↓	0,0	0	1,1	0,00	3,2	17,5		0,0

Rodiklio pavadinimas	Savivaldybės reikšmės					Lietuvos reikšmės			
	Tendencija	Rodiklis	Kiekis	3 metų vidurkis	Santykis	Rodiklis	Blogiausia	Sritis	Geriausia
2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepijimo apimtys (proc.)	↓	77,5	275	82,4	0,91	85,4	50,0		96,1
1 m. vaikų difterijos, stabligės, kokliušo, poliomielito, *Haemophilus influenzae B* skiepijimo apimtys (3 dozės) (proc.)	→	84,8	274	86,4	0,98	86,7	0,0		96,8
Vaikų (7–17 m.), neturinčių ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, dalis (proc.)	→	23,3	1452	22,2	0,96	24,2	5,7		31,8
Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 1000 15–17 m. moterų	↑	2,6	3	1,2	2,17	1,2	9,5		0,0
4.4. stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę.									
Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) 100 000 gyventojų	↓	440,0	310	448,8	0,66	665,7	1265,0		332,4
SMR nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) 100 000 gyventojų	↓	652,1	310	663,0	1,04	629,8	883,7		408,8
Mirtingumas nuo piktybinių navikų (C00-C96) 100 000 gyventojų	→	210,1	148	215,8	0,76	274,9	457,9		133,0
SMR nuo piktybinių navikų (C00-C96) 100 000 gyventojų	→	265,1	148	275,3	1,04	253,7	426,6		143,0
Mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyventojų	↓	92,3	65	87,6	0,66	140,2	409,2		0,0
SMR nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyventojų	→	133,1	65	127,4	1,01	131,8	323,0		0,0
Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyventojų	↓	35,3	249	39,4	0,52	68,1	144,6		26,6
Tikslinės populiacijos dalis, 2 metų bėgyje dalyvavusi krūties vėžio programoje (proc.)	↑	41,4	5137	41,9	0,75	55,5	27,1		66,1
Tikslinės populiacijos dalis, 3 metų laikotarpiu dalyvavusi gimdos kaklelio programoje (proc.)	↑	59,0	9481	54,0	0,77	76,2	37,0		92,1
Tikslinės populiacijos dalis, 2 metų laikotarpiu dalyvavusi storosios žarnos vėžio programoje (proc.)	↑	48,2	9456	48,3	0,83	58,4	31,2		70,7
Tikslinės populiacijos dalis, dalyvavusi ŠKL programoje (proc.)	↓	27,4	5743	31,9	0,79	34,9	16,2		50,1

III SKYRIUS
SPECIALIOJI DALIS

3.1. Savivaldybės prioritetinių problemų analizė

Remiantis 2025 metų Klaipėdos r. sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profiliu, buvo atrinkti 3 prioritetiniai rodikliai iš sąrašo:

1. apsilankymų pas gydytojus skaičius 1 gyventojui;
2. prevencinių programų vykdymo rodikliai: krūties, gimdos kaklelio, storosios žarnos vėžio prevencinės programos, širdies ir kraujagyslių ligų prevencinė programa;
3. 2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepijimo apimtys (proc.).

Prioritetinių problemų pasirinkimo motyvai (metodika):

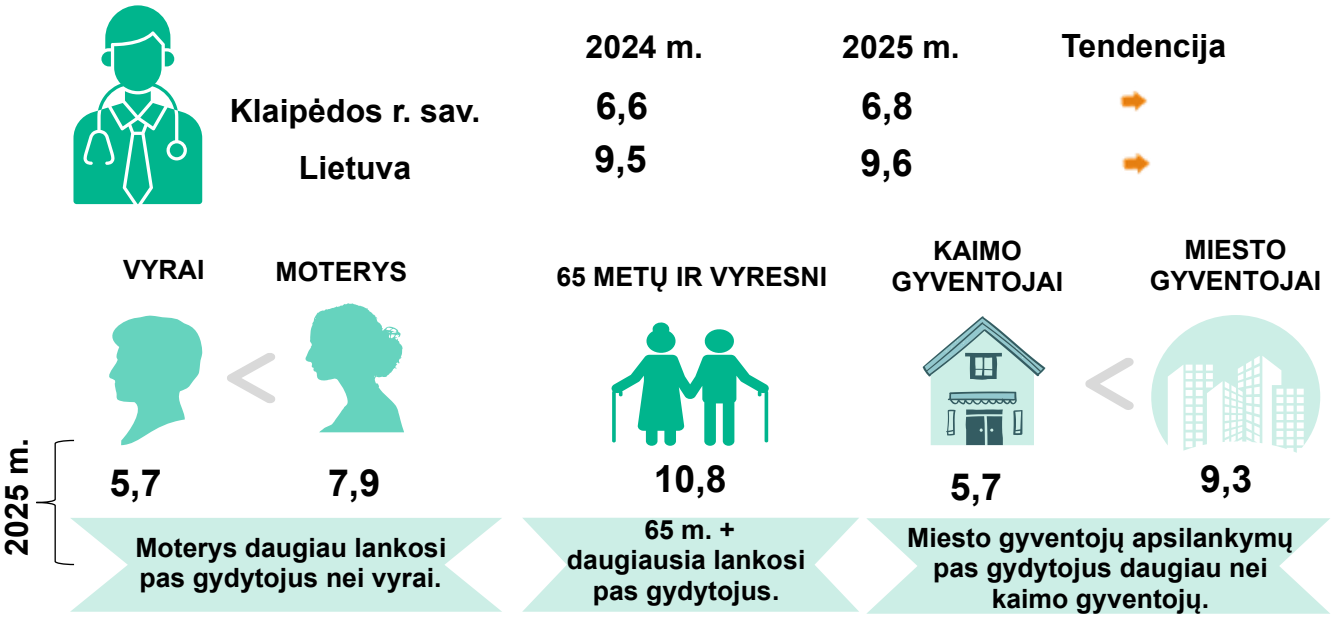
1. rodiklių reikšmės yra raudonojoje zonoje (žr. 2025 metų Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilio *sritis* stulpelį);
2. savivaldybės rodiklio reikšmės santykis su Lietuva yra didžiausias;
3. atsižvelgta į rodiklio ir absoliučių skaičių pokytį.

15–17 m. paauglių gimdymų skaičiaus 1000 tokio amžiaus moterų rodiklis neįtrauktas į prioritetinių rodiklių sąrašą, nors savivaldybės rodiklio santykis su Lietuva yra didelis, nes 2025 m. siekia tik 3 atvejus per metus ir nedidelis atvejų skaičius „iššaukia“ didesnę rodiklio reikšmę.

Į prioritetinių rodiklių sąrašą neįtraukti rodikliai, kurie buvo prioritetiniais Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2025 m. ataskaitoje, nes reikalingas laikas numatytų rekomendacijų įgyvendinimo poveikio vertinimui.

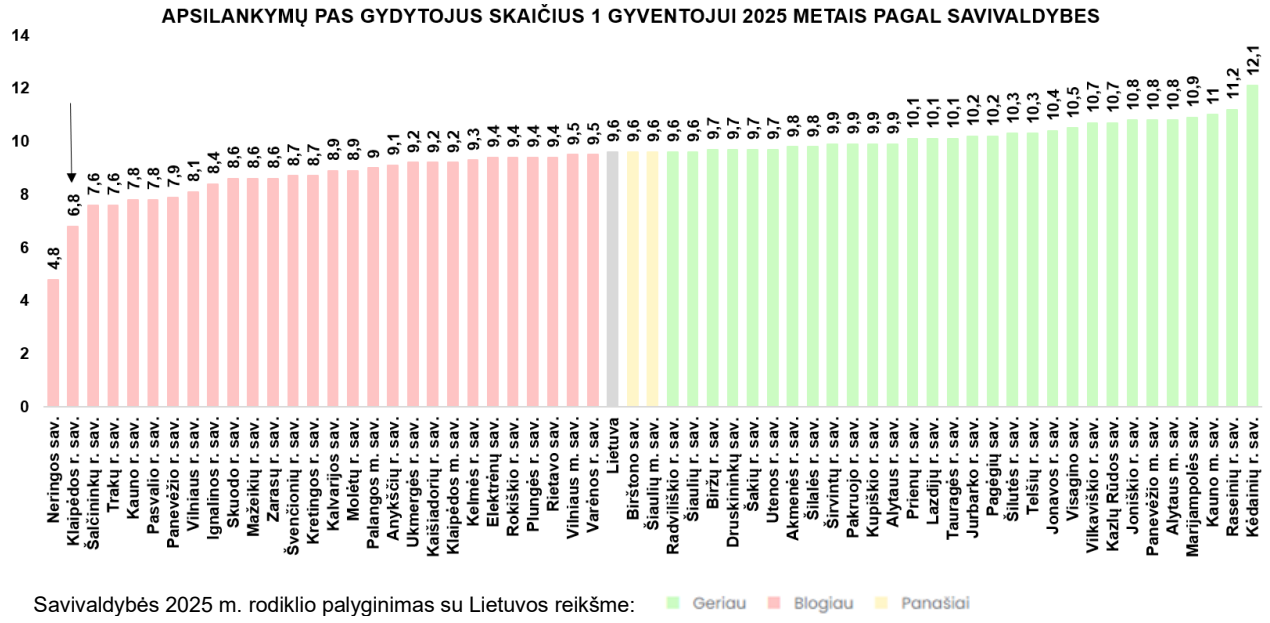
Sudarius Klaipėdos rajono probleminių visuomenės sveikatos rodiklių sąrašą, toliau atlikta detali analizė.

3.2. Apsilankymų pas gydytojus skaičius 1 gyventojui

Šaltiniai: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema, Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinė sistema (PSDF IS).

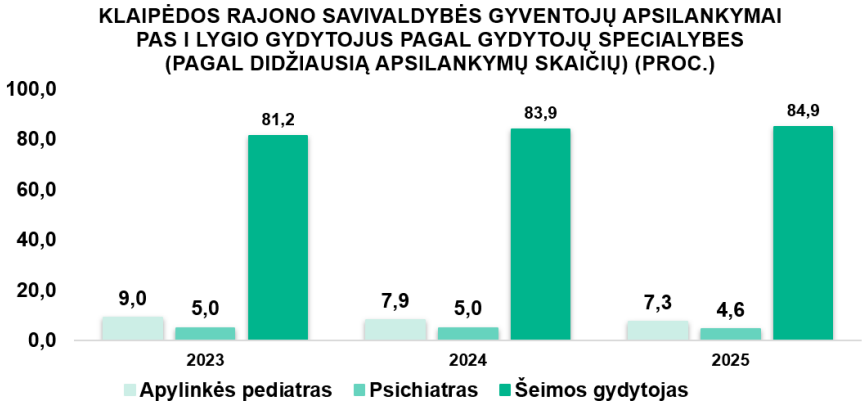
Klaipėdos rajono savivaldybė pagal gyventojų apsilankymų pas gydytojų skaičių 1 gyventojui patenka į 2 vietą tarp 60 savivaldybių pagal mažiausią apsilankymų pas gydytojų skaičių 1 gyventojui. Didžiausias apsilankymų pas gydytojus skaičius 1 gyventojui – Kėdainių rajono savivaldybės gyventojų, mažiausias apsilankymų skaičius 1 gyventojui – Neringos savivaldybės gyventojų.

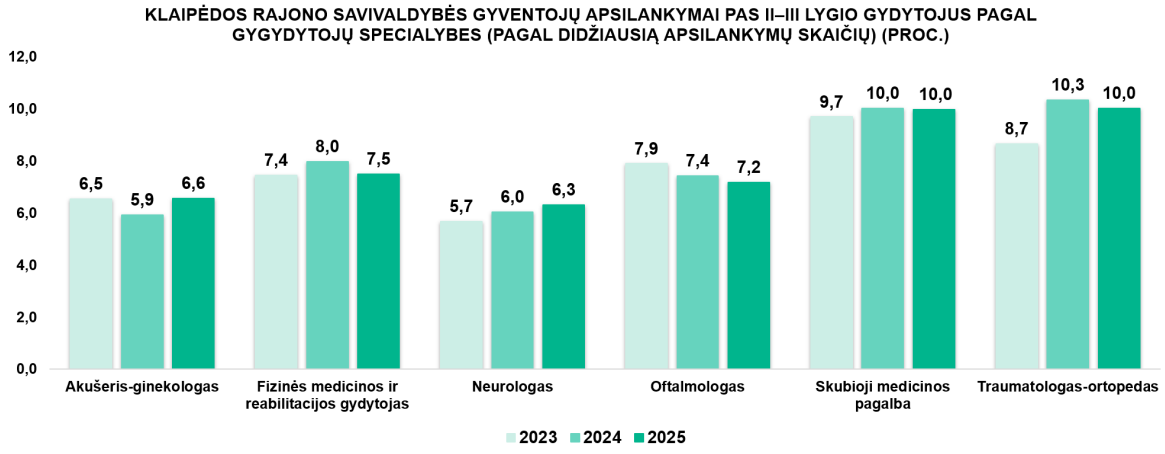

Savivaldybės 2025 m. rodiklio palyginimas su Lietuvos reikšme: Geriau Blogiau Panašiai

Daugiausia Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų apsilankymų pirminiame lygyje yra pas šeimos gydytoją – tai sudaro virš 80 proc.

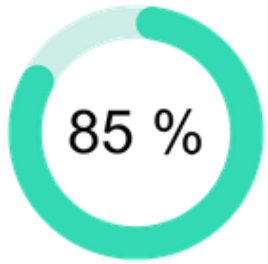
II–III lygyje daugiausia apsilankymų sudaro poreikis skubiosios medicinos pagalbos ir apsilankymai pas traumatologą-ortopedą.

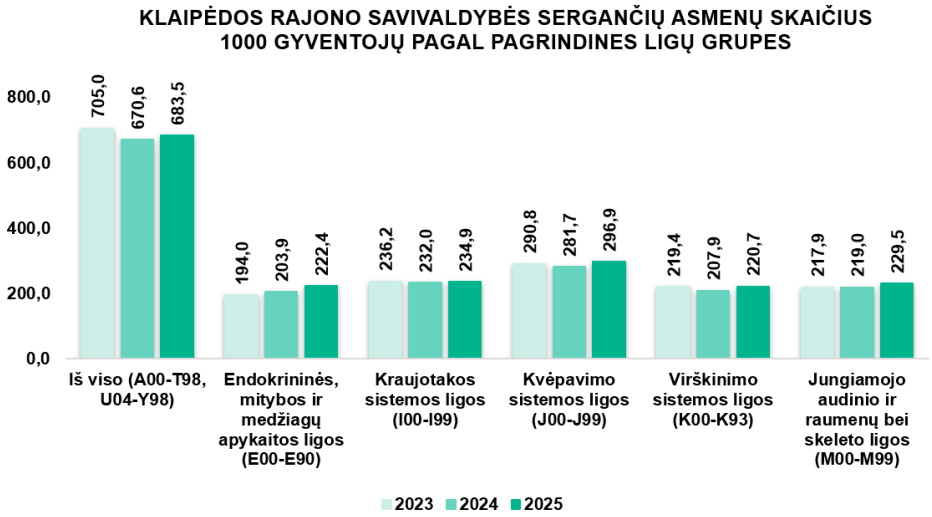

Šaltiniai: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema, Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinė sistema (PSDF IS).

Palyginti su 2024 m., 2025 m. Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų ligotumas padidėjo nuo 670,6 iki 683,5 atvejų 1000 gyventojų. Daugiausia gyventojai serga kvėpavimo sistemos ligomis, iš jų – ūminės viršutinių kvėpavimo takų infekcijos.

Apsilankymai pas gydytojus dėl ligos

Prisirašiusių gyventojų skaičius
Klaipėdos rajono pirminėse ambulatorinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose:
2025 m. 58 proc.

Daugiau nei trečdalis Klaipėdos rajono gyventojų yra prisirašę prie kitų savivaldybių pirminių ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų (šalia esantis Klaipėdos miestas).

Siekiant pagerinti asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę, pritraukti specialistus, praplėsti ir modernizuoti infrastruktūrą, Klaipėdos rajono savivaldybėje vykdomi projektai: „Mobilios komandos aprūpinimas įranga Klaipėdos rajono savivaldybėje“ (2024 m. birželio 27 d. iki 2025 m. vasario 28 d.), „Sveikatos centro sukūrimas Klaipėdos rajono savivaldybėje“ (2023 12 27 – 2027 12 31), (projektas truks 36 mėnesius), „Sveikatos centro specialistų rengimas, pritraukimas Klaipėdos rajono savivaldybėje“ (2025 m. gegužė – 2029 m. rugpjūtis), „Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugų modernizavimas Klaipėdos rajono savivaldybėje“ (2025 m. gegužė – 2028 m. kovo 31 d.), „Odontologijos paslaugų neįgaliesiems modelio diegimas Klaipėdos rajono savivaldybėje“ (projektas truks iki 2028-08-31), „ASPĮ apmokėjimo modelio už pasiektus rezultatus sukūrimas ir išbandymas“ (2025 m. rugsėjis – 2027 m. rugsėjis).

Remiantis VšĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centro asmens sveikatos priežiūros įstaigos 2025 m. veiklos ataskaita, 2025 m. buvo įdarbinta 17 gydytojų (2026 m. planuojama pritraukti ne mažiau kaip 5 gydytojus specialistus), didinta slaugos namuose komanda, įdiegtos vaikų ir suaugusių dienos stacionaro paslaugos, praplėsti odontologiniai kabinetai, pritaikytos patalpos judėjimo ir kitą negalią turintiems pacientams, įrengtas motinos ir vaiko kambarys.

Nuo 2025 m. kovo mėnesio Klaipėdos rajono savivaldybė teikia nemokamą gyventojų pavėžėjimo paslaugą „Klaipėdos rajonas veža!“, kurią koordinuoja Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. Gyventojai, susiduriantys su transporto prieinamumo iššūkiais, gali lengviau pasiekti socialines, gydymo bei įvairias kitas viešas paslaugas teikiančias savivaldybės ir valstybines įstaigas. Ši paslauga padeda spręsti kaimiškose vietovėse gyvenančių asmenų, vyresnio amžiaus asmenų nuvykimą iki sveikatos priežiūros įstaigos.

Šaltiniai: Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinė sistema (PSDF IS), Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, VšĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centras.

3.3. Prevencinių programų vykdymo rodikliai: krūties, gimdos kaklelio, storosios žarnos vėžio prevencinės programos, širdies ir kraujagyslių ligų prevencinė programa

Gyventojų ligotumas piktybiniais navikais išlieka stabilus. Per vienerius metus sumažėjo bendras mirtingumas nuo piktybinių navikų ir mirtingumas nuo storosios žarnos, krūties piktybinių navikų, tačiau padidėjo nuo gimdos kaklelio piktybinių navikų.

Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų ligotumas ir mirtingumas nuo piktybinių navikų

	Ligotumas 1000 gyventojų					Mirtingumas 100 000 gyventojų				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Piktybiniai navikai (C00-C96), iš jų:	26,0	25,7	24,7	25,0	25,3	225,1	207,4	195,1	241,7	210,1
Storosios žarnos (C18)	1,7	1,7	1,7	1,8	1,7	8,6	9,7	7,6	22,0	18,5
Krūties (C50)	4,2	4,0	3,8	4,0	4,2	24,1	17,8	10,7	16,1	9,9
Gimdos kaklelio (C53)	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	1,7	1,6	4,6	1,5	2,8

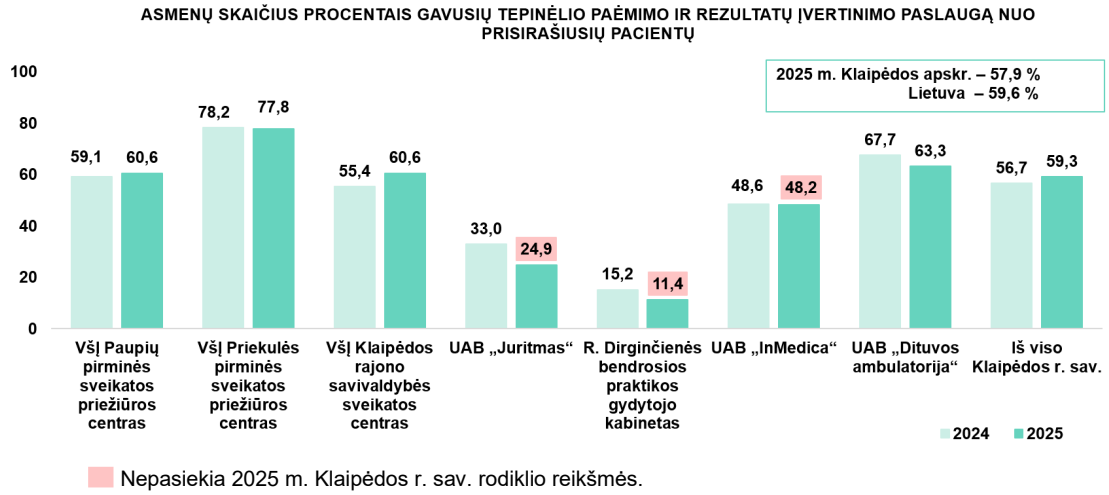
Klaipėdos rajono savivaldybė pagal gyventojų dalyvavimą krūties, gimdos kaklelio, storosios žarnos vėžio ir širdies ir kraujagyslių ligų prevencinėse programose atsilieka nuo Lietuvos vidurkio.

Gimdos kaklelio vėžio prevencinė programa

	2022–2024 m.	2023–2025 m.	Tendencija
Klaipėdos r. sav.	54,5 %	59,0 %	↑
Lietuva	71,6 %	76,2 %	↑

Skaičiuojama nuo tikslinio amžiaus gyventojų skaičiaus

2025 m. Klaipėdos rajono savivaldybėje gyventojų dalyvavimas gimdos kaklelio vėžio ankstyvosios diagnostikos programoje siekia 59,3 proc. – rajono rodiklio reikšmės nesiekia UAB „Juritmas“, R. Dirginčienės bendrosios praktikos gydytojo kabinetas, UAB „InMedica“.

Nepasiekia 2025 m. Klaipėdos r. sav. rodiklio reikšmės.

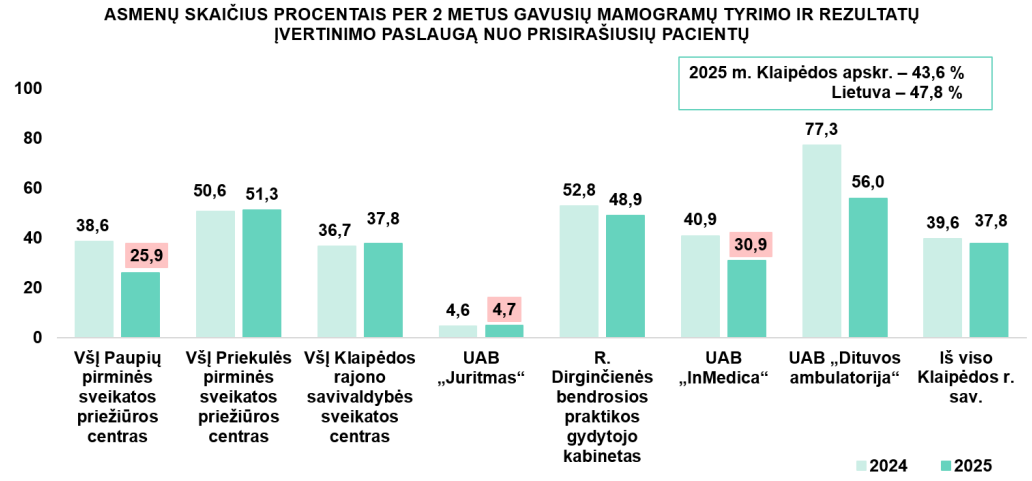
Krūties vėžio prevencinė programa

	2023–2024 m.	2024–2025 m.	Tendencija
Klaipėdos r. sav.	43,1 %	41,4 %	↓
Lietuva	56,0 %	55,5 %	↓

Skaičiuojama nuo tikslinio amžiaus gyventojų skaičiaus

Šaltiniai: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema, Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinė sistema (PSDF IS), Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras, Higienos institutas, Valstybinė ligonių kasa prie SAM.

2025 m. Klaipėdos rajono savivaldybėje gyventojų dalyvavimas atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje siekia 37,8 proc. – rajono rodiklio reikšmės nesiekia VšĮ Paupių pirminės sveikatos priežiūros centras, UAB „Juritmas“, UAB „InMedica“.

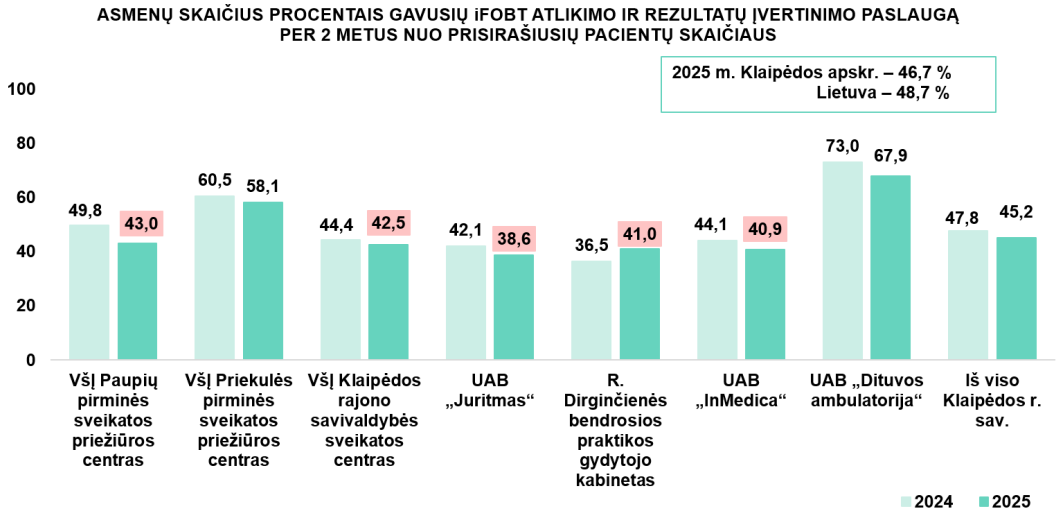

Klaipėdos rajono savivaldybėje nėra stacionarios mamografijos įrangos, todėl tyrimo atlikimui moterys yra nukreipiamos į kitos savivaldybės antrinio arba tretinio lygio gydymo įstaigas. Tai sukelia nepatogumų atokių kaimiškųjų vietovių gyventojoms.

Storosios žarnos vėžio prevencinė programa		2023–2024 m.	2024–2025 m.	Tendencija
	Klaipėdos r. sav.	49,0 %	48,2 %	↑
	Lietuva	58,0 %	58,4 %	↑

Skaičiuojama nuo tikslinio amžiaus gyventojų skaičiaus

2025 m. Klaipėdos rajono savivaldybėje gyventojų dalyvavimas storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programoje siekia 45,2 proc. – rajono rodiklio reikšmės nesiekia VšĮ Paupių pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centras, UAB „Juritmas“, R. Dirginčienės bendrosios praktikos gydytojo kabinetas, UAB „InMedica“.

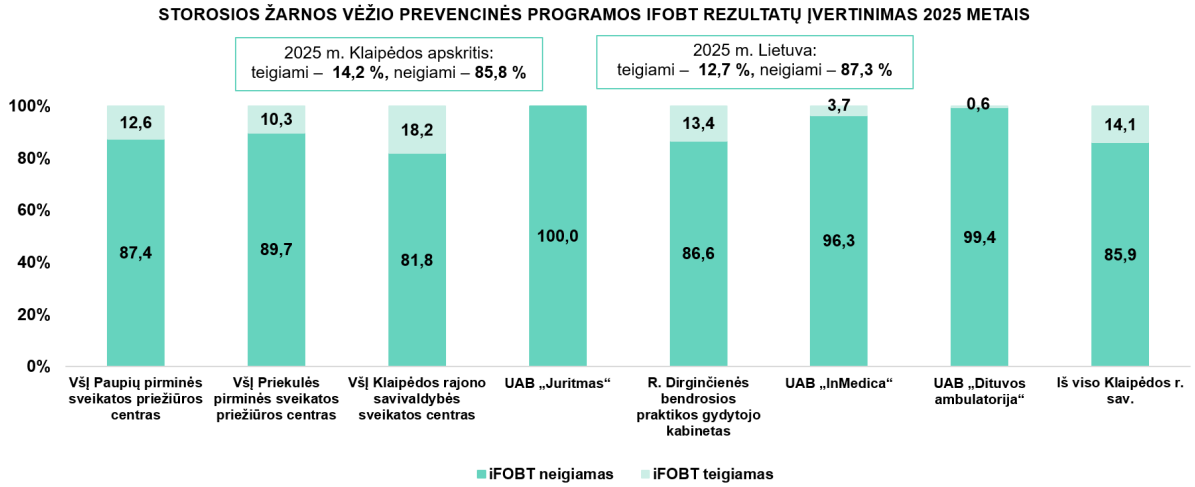

iFOBT – imunocheminio slapto kraujavimo išmatose tyrimas.

Nepasiekia 2025 m. Klaipėdos r. sav. rodiklio reikšmės.

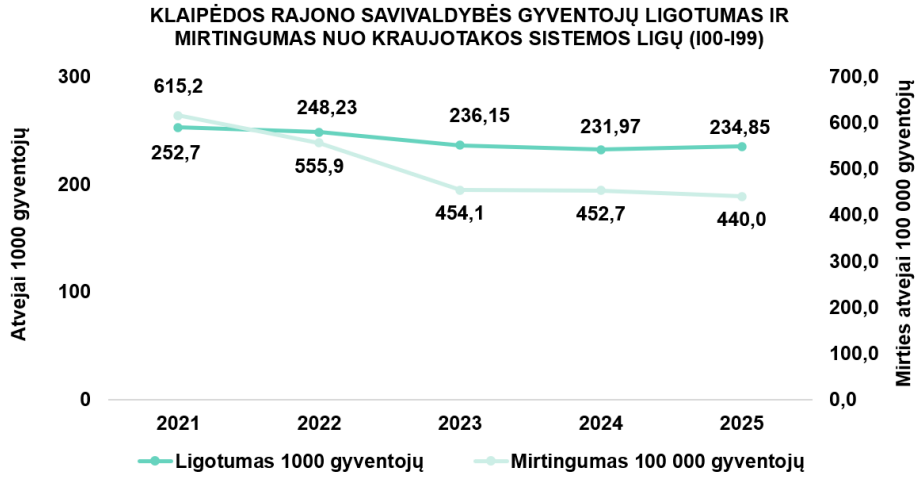
Šaltiniai: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema, Valstybinė ligonių kasa prie SAM.

2025 m. 85,9 proc. neigiamų ir 14,1 proc. teigiamų rezultatų atlikus imunocheminio slapto kraujavimo išmatose tyrimus, vykdant storosios žarnos vėžio prevencinės programą Klaipėdos rajono savivaldybėje.

iFOBT – imunocheminio slapto kraujavimo išmatose tyrimas.

Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų ligotumo kraujotakos sistemos ligomis rodiklio tendencija yra nekintanti, o mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų – mažėjanti.

Širdies ir kraujagyslių ligų prevencinė programa

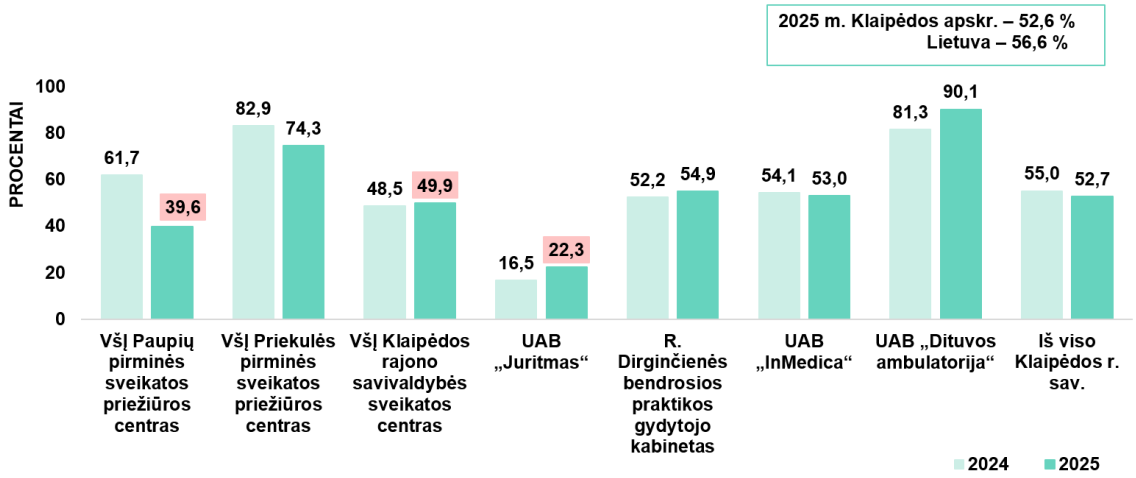
	2024 m.	2025 m.	Tendencija
Klaipėdos r. sav.	31,4 %	27,4 %	↓
Lietuva	40,3 %	34,9 %	↓

Skaičiuojama nuo tikslinio amžiaus gyventojų skaičiaus

2025 m. Klaipėdos rajono savivaldybėje gyventojų dalyvavimas asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programoje siekia 52,7 proc. – rajono rodiklio reikšmės nesiekia VšĮ Paupių pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centras, UAB „Juritmas“.

Šaltiniai: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema, Valstybinė ligonių kasa prie SAM, Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinė sistema (PSDF IS), Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras, Higienos institutas.

ASMENŲ SKAIČIUS PROCENTAIS GAVUSIŲ ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGŲ PREVENCINĖS PROGRAMOS TYRIMŲ PASLAUGĄ NUO PRISIRAŠIUSIŲ PACIENTŲ SKAIČIAUS

Nepasiekia 2025 m. Klaipėdos r. sav. rodiklio reikšmės.

2025 m. iš 54 Všį Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centro siųstų pacientų dalyvauti visuomenės sveikatos biuro organizuojamoje širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimo ir šių ligų prevencijos programoje – 24 asmenys baigė programą (30 iš jų atsisakė dalyvauti), iš 31 Všį Priekulės pirminės sveikatos priežiūros centro siųsto paciento programą baigė 10 asmenų (21 iš jų atsisakė dalyvauti). 63 gyventojai kreipėsi patys dėl dalyvavimo programoje.

Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro vykdytos širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimo ir šių ligų prevencijos programos vykdymo apimtys

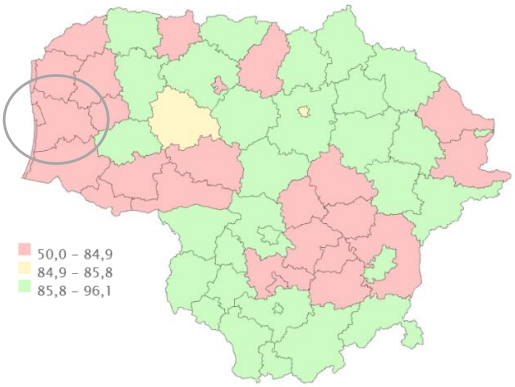
	2024	2025
Suplanuotas asmenų skaičius metams	50	50
Dalyvavusių asmenų skaičius	92	120
Baigusių programą asmenų skaičius	48	97
Asmenų skaičius, kurie buvo nukreipti šeimos gydytojų, dalyvauti programoje	**21** (Všį Priekulės pirminės sveikatos priežiūros centras) **2** (Všį Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centras)	**54, iš jų atsisakė 30** (Všį Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centras) **31, iš jų atsisakė 21** (Všį Priekulės pirminės sveikatos priežiūros centras)

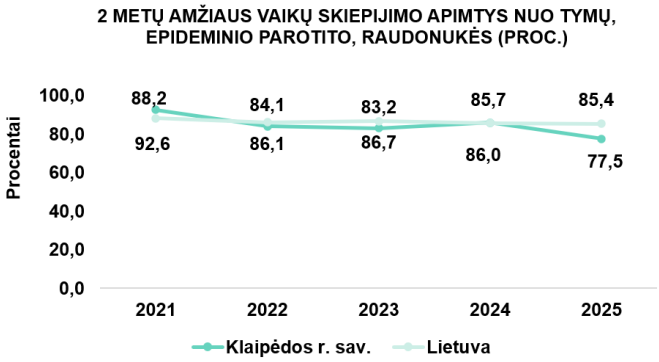
3.4. 2 metų amžiaus vaikų skiepijimo apimtys nuo tymų, epideminio parotito, raudonukės (proc.)

Klaipėdos rajono savivaldybė pagal 2 metų vaikų skiepijimo nuo tymų, epideminio parotito, raudonukės apimtis patenka į 6 vietą tarp 60 savivaldybių (77,5 proc.) pagal mažiausias skiepijimo apimtis ***ir atsilieka nuo Lietuvos vidurkio.***

Mažiausios 2 metų vaikų skiepijimo nuo tymų, epideminio parotito, raudonukės apimtys – Birštono savivaldybėje, o didžiausias rodiklis – Druskininkų savivaldybėje. 100 procentų skiepijimo apimčių nesiekia nei viena savivaldybė. ***2025 m., lyginant su 2024 m., 2 metų vaikų skiepijimo nuo tymų, epideminio parotito, raudonukės apimtys sumažėjo nuo 86 proc. iki 77,5 proc. Klaipėdos rajono savivaldybėje.***

Šaltiniai: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema, Valstybinė ligonių kasa prie SAM.

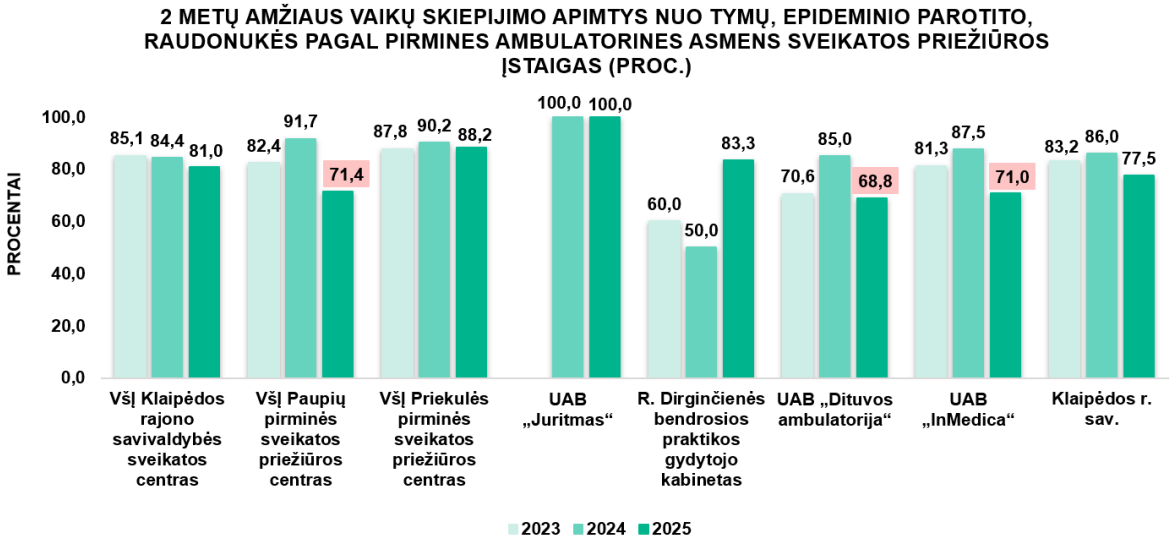

Savivaldybės 2025 m. rodiklio palyginimas su Lietuvos reikšme: Geriau Blogiau Panašiai

2 metų amžiaus vaikų skiepijimo apimčių nuo tymų, epideminio parotito, raudonukės rodiklis apima 2 m. amžiaus vaikus, paskiepytus Klaipėdos rajono savivaldybėje, pagal prisirašymą prie pirminių ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų. Daugiau nei trečdalis Klaipėdos rajono gyventojų yra prisirašę prie kitų savivaldybių pirminių ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų (šalia esantis Klaipėdos miestas).

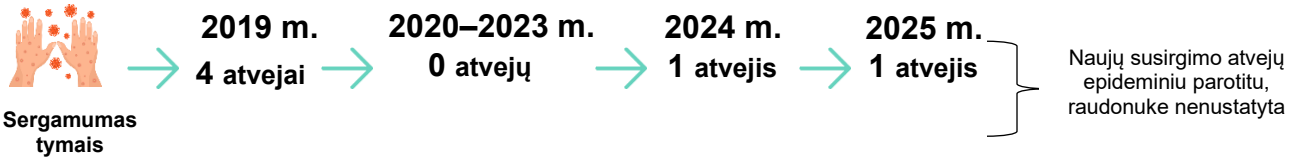
2025 m. VšĮ Paupių pirminės sveikatos priežiūros centras, UAB „Dituvos ambulatorija“, UAB „InMedica“ pagal 2 metų vaikų skiepijimo nuo tymų, epideminio parotito, raudonukės skiepijimo apimtys nesiekia rajono rodiklio reikšmės.

Pirminėse ambulatorinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose skiepijimo apimtys sumažėjo*.

Nepasiekia 2025 m. Klaipėdos r. sav. rodiklio reikšmės.

*UAB „Juritmas“ (1 vaikas skiepijamoje amžiaus grupėje) ir R. Dirgančienės bendrosios praktikos gydytojo kabinete (6 vaikai skiepijamoje amžiaus grupėje) mažas vaikų skaičius skiepijamoje amžiaus grupėje.

Šaltiniai: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie SAM.

Remiantis VšĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centro (toliau – Sveikatos centras) asmens sveikatos priežiūros įstaigos 2025 m. veiklos ataskaita, buvo sudaryta darbo grupė, analizuojanti vaikų profilaktinių skiepijimų aprėptis Sveikatos centre, neskiepijimų priežastis bei planuojanti veiksmus, įtakojančius Sveikatos centro vakcinacijos aprėpčių didinimą. Parengtas ir patvirtintas profilaktinių skiepijimų aprėpčių didinimo darbo grupės 2025 metų veiksmų planas, kuriame buvo numatyti veiksmai, nukreipti į tėvelių atsisakymų skiepyti vaikus priežasčių analizę, problemų identifikavimą, Sveikatos centro specialistų informavimą ir mokymą, skiepijimo procesų Sveikatos centre darbo organizavimo tobulinimą, visuomenės informavimą skiepijimo klausimais, partnerių pritraukimą. 2025 metais vakcinacijos klausimais apmokytas Sveikatos centro personalas, suorganizuota paskaita skiepų tema Klaipėdos rajono visuomenės sveikatos biuro specialistams ir Trečio amžiaus universiteto lankytojams, publikuoti šeimos gydytojų straipsniai vietinėje žiniasklaidoje, siekiant identifikuoti vaikų neskiepijimo priežastis, sukurta anoniminė anketa tėveliams, atsisakiusiems skiepyti savo vaikus.

Šaltinis: VšĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centro asmens sveikatos priežiūros įstaigos 2025 m. veiklos ataskaita.

IV SKYRIUS
SAVIVALDYBĖS GYVENSENOS STEBĖSENOS RODIKLIAI

Nuo 2018 m. visos Lietuvos mastu pradėti vykdyti suaugusių savivaldybės gyventojų gyvensenos stebėsenos tyrimai kas 4 metus, įgyvendinant Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymą Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“. Trečiasis suaugusių savivaldybės gyventojų gyvensenos stebėsenos tyrimas atliktas 2026 metais. Tyrimą koordinuoja Higienos institutas, o tyrimo organizavimą ir atlikimą Klaipėdos rajono savivaldybėje vykdo Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. Suaugusiųjų apklausai naudotas su Sveikatos apsaugos ministerija suderintas standartizuotas klausimynas. Tyrimo rezultatų patikimumui užtikrinti sudaroma reprezentatyvi imtis. Tyrimo populiacija – 18 metų amžiaus ir vyresni asmenys. Skirtingai nei 2018 m. ir 2022 m., kai apklausa vyko lankantis gyventojų namuose, 2026 m. tyrimas atliktas apklausiant įvairiose iš anksto numatytose viešose vietose (tyrimo lizduose).

Klaipėdos rajono savivaldybėje 2018 m. tyrimo imtis – 419 gyventojų, 2022 m. – 422, 2026 m. – 442.

Suaugusių gyventojų gyvensenos stebėsenos rodikliai (proc.)

Rodikliai	Klaipėdos r. sav.			Lietuva		
	2018	2022	2026	2018	2022	2026
Suaugusiųjų, kurie bent kartą per dieną valgo vaisius (neskaitant sulčių), dalis	29,5	32	31,2	34,7	36,6	36,7
Suaugusiųjų, kurie bent kartą per dieną valgo daržoves (neskaitant bulvių), dalis	38,4	46,5	44,0	42	46,1	47,0
Suaugusiųjų, kurie bent kartą per dieną valgo saldumynus, dalis	N	18,6	18,6	N	18,6	18,8
Suaugusiųjų, kurie bent kartą per dieną geria nealkoholinius saldintus gėrimus*, dalis	N	5,3	2,3	N	5,4	4,5
Suaugusiųjų, kurie bent kartą per dieną geria energinius gėrimus, dalis	N	1,7	0,9	N	1,8	1,9
Suaugusiųjų, kurie papildomai nededa druskos į paruoštą maistą, dalis	38	46,8	35,3	43,8	39,9	36,1
Suaugusiųjų, kurie per paskutines 30 dienų kasdien vartojo tabako gaminius, dalis	23,6	18,6	20,2	17,3	16,3	14,1
Suaugusiųjų, kurie per paskutinius 12 mėnesių kasdien vartojo tabako gaminius, dalis	20,3	17,8	18,4	16,5	15,9	13,8
Suaugusiųjų, kurie per paskutines 30 dienų kasdien rūkė elektronines cigaretes arba naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui, dalis	2,3	3,3	9,9	1,1	5,2	7,0
Suaugusiųjų, kurie per paskutinius 12 mėnesių kasdien rūkė elektronines cigaretes arba naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui, dalis	2,3	3,1	10,2	1,1	4,9	6,9
Suaugusiųjų, kurie per paskutines 30 dienų kasdien vartojo alkoholinius gėrimus, dalis	2,8	0,3	0,0	1,5	1,4	1,0
Suaugusiųjų, kurie per paskutines 30 dienų vartojo alkoholinius gėrimus kartą per savaitę ir dažniau, dalis	34	18,2	25,1	22	21,8	20,5
Suaugusiųjų, kurie per paskutinius 12 mėnesių vartojo alkoholinius gėrimus kartą per savaitę ir dažniau, dalis	22,9	13,6	21,3	15,7	18,3	17,7

Suaugusių gyventojų gyvensenos stebėsenos rodikliai (proc.) tęsinys

Rodikliai	Klaipėdos r.			Lietuva		
	2018	2022	2026	2018	2022	2026
Suaugusiųjų, kurie bent kartą per savo gyvenimą vartojo narkotinių ar psichotropinių medžiagų (narkotikų) be gydytojo paskyrimo, dalis	10,6	7,5	10,6	7,8	12	11,0
Suaugusiųjų, kurie užsiima energinga fizine veikla bent po 30 min. 5 dienas ir daugiau per savaitę, dalis	43,6	38,3	26,5	40,5	28,3	25,1
Suaugusiųjų, kurie visada tamsiu paros metu būdami lauke nešioja atšvaitus, dalis	N	31,7	27,6	N	32,8	27,3
Suaugusiųjų, kurie visada segi saugos diržą važiuodami automobiliu, dalis	N	97,6	97,2	N	91,2	96,5
Suaugusiųjų, kurie visada dėvi šalmą važiuodami dviračiu, dalis	N	8,4	10,2	N	10,2	15,6
Suaugusiųjų, kurie neturi nė vieno artimo žmogaus, kuriuo galėtų pasitikėti susidūrus su sunkiomis asmeninėmis problemomis, dalis	N	3,6	1,6	N	5,7	5,0
Suaugusiųjų, kuriuos per praėjusį mėnesį buvo apėmusi prislėgta nuotaika, nerimas šiek tiek labiau ar daug labiau nei anksčiau, dalis	18,6	21,9	13,6	16,6	23,5	16,8
Suaugusiųjų, kurie savo gyvenimo kokybę vertina kaip gerą ar labai gerą, dalis	62,2	68,2	78,6	61,8	69,5	74,9
Suaugusiųjų, kurie savo dabartinę sveikatos būklę vertina kaip gerą ar labai gerą, dalis	56,3	55,3	65,9	58,1	62,4	65,0
Suaugusiųjų, kurie jaučiasi laimingi ar labai laimingi, dalis	61,6	62,2	66,4	58,1	59,9	63,9
Suaugusiųjų, kurie turi ilgalaikių sveikatos problemų, dalis	N	41	38,8	N	36,9	37,7
Suaugusiųjų, kurie per paskutinius 12 mėnesių bandė keisti savo gyvenseną dėl sveikatos ir pakeitė, dalis	N	63,5	72,0	N	61,9	69,1

N – nėra duomenų, nes keitėsi arba buvo įtraukti nauji klausimai (rodikliai).

**2022 m. klausimyne nurodyta gazuoti saldūs gėrimai.*

APIBENDRINANČIOS IŠVADOS

1. Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų demografiniai pokyčiai ir sudėtis:

1.1. 2026 metų pradžioje gyvenamąją vietą buvo deklaravę 71 652 gyventojai;

1.2. palyginti su 2025 m. pradžios duomenimis, 2026 m. pradžioje gyventojų skaičius padidėjo 2396 asmenimis;

1.3. 2026 m. pradžioje moterys sudarė 48,6 proc. visų gyventojų, o vyrai – 51,4 proc.;

1.4. 2026 m. pradžioje kaimo gyventojai sudarė 76,7 proc. visų gyventojų, o miesto gyventojai – 23,3 proc.;

1.5. gyventojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes: 2026 m. pradžioje vaikai sudarė 20,7 proc. visų gyventojų, 18–44 m. amžiaus gyventojai sudarė 38,1 proc., 45–64 m. asmenys sudarė 26,5 proc., 65 m. ir vyresni asmenys sudarė 14,7 proc.;

1.6. nuo 2024 m. stebima neigiama natūrali gyventojų kaita – daugiau mirusiųjų nei gimusiųjų;

1.7. gyventojų skaičiaus didėjimą lemia teigiama neto vidaus ir tarptautinė migracija;

1.8. bendra gyventojų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė 2025 m. siekė 78,8 m., moterų – 82,9 m., vyrų – 74,9 m.

2. Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų pagrindinių mirčių struktūra:

2.1. daugiausia miršta nuo kraujotakos sistemos ligų, 2-oje vietoje yra mirtys nuo piktybinių navikų, 3-ioje vietoje yra mirtys nuo išorinių priežasčių;

2.2. nuo 2020 m. gyventojų mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų mažėja.

3. Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų ligotumo priežastys:

3.1. vaikų ir jaunimo amžiaus grupėse daugiausiai sergama kvėpavimo sistemos ligomis, o nuo 45 m. ir vyresnio amžiaus asmenų grupėse – kraujotakos sistemos ligomis;

3.2. nuo 2020 m. gyventojų ligotumas endokrininėmis, mitybos ir medžiagų apykaitos ligomis didėja.

4. Atrinktos analizuotinos problemos:

4.1. apsilankymų pas gydytojus skaičius 1 gyventojui. Daugiau nei trečdalis Klaipėdos rajono gyventojų yra prisirašę prie kitų savivaldybių pirminių ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų (šalia esantis Klaipėdos miestas). Palyginti su 2024 m., 2025 m. Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų ligotumas padidėjo nuo 670,6 iki 683,5 atvejų 1000 gyventojų. Klaipėdos rajono savivaldybė pagal gyventojų apsilankymų pas gydytojų skaičių 1 gyventojui patenka į 2 vietą tarp 60 savivaldybių pagal mažiausią apsilankymų pas gydytojų skaičių 1 gyventojui (Klaipėdos r. sav. – 6,8, Lietuva – 9,6). Miesto gyventojų apsilankymų pas gydytojus daugiau nei kaimo gyventojų, 65 m. + daugiausia lankosi pas gydytojus.

4.2. prevencinių programų vykdymo rodikliai: krūties, gimdos kaklelio, storosios žarnos vėžio prevencinės programos, širdies ir kraujagyslių ligų prevencinė programa. Klaipėdos rajono savivaldybė pagal gyventojų dalyvavimą krūties, gimdos kaklelio, storosios žarnos vėžio ir širdies ir kraujagyslių ligų prevencinėse programose atsilieka nuo Lietuvos vidurkio. Gyventojų dalyvavimas gimdos kaklelio vėžio prevencinėje programoje siekia 59,0 proc., Lietuvoje – 76,2 proc., krūties vėžio prevencinėje programoje: Klaipėdos r. sav. – 41,4 proc., Lietuvoje – 55,5 proc., storosios žarnos vėžio prevencinėje programoje: Klaipėdos r. sav. – 48,2 proc., Lietuvoje – 58,4 proc., širdies ir kraujagyslių ligų prevencinėje programoje: Klaipėdos r. sav. – 27,4 proc., Lietuvoje – 34,9 proc.

4.3. 2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepijimo apimtys. 2025 m., lyginant su 2024 m., 2 metų vaikų skiepijimo nuo tymų, epideminio parotito, raudonukės apimtys sumažėjo nuo 86 proc. iki 77,5 proc. ir atsilieka nuo Lietuvos vidurkio.

REKOMENDACIJOS

Ataskaitos rekomendacijos orientuotos į prioritetines Klaipėdos rajono gyventojų problemas, siekiant pagerinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, padidinti prevencinių programų vykdymo ir skiepijimosi apimtis.

1. Siekiant didinti gyventojų prisirašymą prie Klaipėdos rajono asmens sveikatos priežiūros įstaigų, pagerinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, ypač kaimo gyventojams, vyresnio amžiaus asmenims:

VšĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centrui:

1.1. užtikrinti 2026 m. išsikelto uždavinio tęstinumą ir pilną įgyvendinimą – pritraukti ir įstaigoje įdarbinti trūkstamus gydytojus specialistus (ne mažiau kaip 5), įgyvendinant projektą „Sveikatos centro specialistų rengimas, pritraukimas Klaipėdos rajono savivaldybėje“;

1.2. užtikrinti mobiliosios ambulatorinės slaugos namuose komandos veiklos apimtis kaimiškose vietovėse, optimizuojant nuostolingų medicinos punktų tinklą ir perskirstant išteklius paslaugų teikimui tiesiogiai pacientų namuose;

siūloma Klaipėdos rajono savivaldybės tarybai:

1.4. tęsti finansavimo skyrimą pavežėjimo paslaugai teikti, kad gyventojai, susiduriantys su transporto prieinamumo iššūkiais, galėtų lengviau pasiekti socialines, gydymo bei įvairias kitas viešas paslaugas.

2. Siekiant padidinti prevencinių programų vykdymo ir skiepijimo apimtis, kontroliuojant vakcinomis valdomų užkrečiamųjų ligų plitimą:

siūloma Klaipėdos rajono savivaldybės administracijai:

2.1. inicijuoti susitikimus su asmens sveikatos priežiūros įstaigų vadovais, kurių įstaigose prevencinių programų vykdymo, skiepijimo nuo tymų, epideminio parotito, raudonukės apimtys nesiekia Klaipėdos rajono savivaldybės rodiklio vidurkio, aptariant ir nusimatant veiksmus;

2.2. inicijuoti periodines mobilios mamografijos laboratorijos ant ratų paslaugas Klaipėdos rajono kaimiškosiose seniūnijose, bendradarbiaujant su atrankinės mamografinės patikros licenciją turinčiomis kitų savivaldybių antrinio ar tretinio lygio gydymo įstaigomis.

VšĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centrui:

2.3. tęsti Skiepijimo aprėpčių didinimo 2026 – 2028 metų veiksmų plano priemonių įgyvendinimą.

Rekomenduojama Savivaldybei pasirengti prioritetinių problemų gerinimui skirtų rekomendacijų įgyvendinimo planą, nusirodant už kiekvieną priemonę atsakingas institucijas ir vykdyti rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną.